

UE-Mercosur Akordioaren Analisia

2026ko urtarrilaren 23a

Aurkibidea

Laburpen exekutiboa	3
UE-Mercosur akordioa	5
Eragina Europan	7
Euskadi-Mercosur merkataritza-harremanak.....	11
Mercosurrekin egindako akordioaren eragina Euskadin.....	12

Laburpen exekutiboa

EB-Mercosur akordioa

EB – Mercosur Elkarte Akordioa (Argentina, Brasil, Paraguai, Uruguai eta Bolivia atxikitze-prozesuan dagoelarik) EBk negoziatutako merkataritza-itunik handiena da, eta bi tresnatan egituratuta dago: Bitarteko Merkataritza Akordioa (iTA), berehalako aplikazio ekonomikoa duena, eta Elkarte Akordioa (EMPA), merkataritza-, politika- eta lankidetzazutabea barne hartzen duena, eta, indarrean sartzen denean, iTA xurgatuko duena. Helburua merkatuetarako sarbidea erraztea da, segurtasun juridikoa bermatzea eta integrazio-birerregional iraunkorra sustatzea.

Kontua ez da soilik muga-zergak kentzea, baizik eta arau-esparru moderno bat ezartzea, erosketa publikoetarako sarbidea, jabetza intelektualaren babesa, arau teknikoen onarpena eta iraunkortasuna barne hartzen dituena. Muga-zergen ezabatzea progresiboa eta sektoriala da, eta 15 urtera arteko egutegiak ditu sektore sentikorrenzat, hala nola automobilgintzarako edo nekazaritza-industriarako.

Akordioa 2026ko urtarrilaren 9an onartu zuen Kontseilu Europarrak, eta urtarrilaren 17an sinatu zuten formalki bi aldeek, baina Europako Parlamentuak berretsi behar du erabat, eta EMPAren kasuan, 27 estatu kideek.

Hala ere, urtarrilaren 21ean, Europako Parlamentuak aldeko 334 botorekin, kontrako 324rekin eta 11 abstentziorekin ebazpena hartu du, bi testuak (EMPA eta iTA) Europar Batasuneko Justizia Auzitegira bidaltzeko, Europar Batasuneko Tratatuarekin bateragarriak diren ala ez erabaki dezan. Legebiltzarraren erabaki honek Euroganberako berrespen-egutegia eteten du de facto bi akordioetarako, eta prozesua Justizia Auzitegiaren erantzunaren zain uzten du; izan ere, Justizia Auzitegiaren ebaluazioak bi urte arte iraun dezake, baina iTA martxan jartzeko aukera aztertzen ari da, ebazpen honen zain egon gabe.

Inpaktua Europan

Akordioaren arabera, EB funtsezko merkataritza-bazkidea da Hego Amerikan, eta egiturazko abantailak eskaintzen ditu.:

- Aldebiko muga-zergak % 90 baino gehiago murriztea edo ezabatzea.
- Europaren lehiakortasuna hobetzea Txinaren eta AEBen aurrean, lehenetsuneko akordioekin jarduten dutenak.
- Urtean 4.000 M €-tik gorako aurrezpenak aduana-eskubideetan Europako enpresentzat.
- Zabaltzen ari den industria-merkatu baterako sarbide pribilegiatua, bereziki Brasilerako (Mercosurren BPGaren % 85).
- Sektore estrategikoak bultzatzea: automobilgintza, makineria, kimika, farmazeutika, energia eta zerbitzuak.
- Europako 340 Adierazpen Geografiko baino gehiagoren babesa.
- Bireskualdeko merkataritza +% 37 handitzea espero da (25.000 milioi euro inguru) 2035era.

EB – Mercosur akordioak inpaktu desberdinak sortuko ditu, eta potentzial handiagoa izango du automobilgintzan, makinerian, kimikan eta farmazian. Sektore horiek muga-zergak pixkanaka ezabatzearen eta oztopo teknikoak murriztearen onurak jasoko dituzte, merkatu zabal eta orain arte babestu baterako sarbidea erraztuz.

Automobilgintzan, muga-zergen pixkanakako liberalizazioak eta arauen harmonizazioak Europako lehiakortasuna hobetuko dute. Makinerian, % 20rainoko muga-zergak ezabatzeak esportazioak bultzatuko ditu, energia eta azpiegiturak bezalako eremuetan, bereziki. Sektore kimiko-farmazeutikoa hazi egingo da, baina Asiako lehiari eta erregulazio-murrizketei aurre egiten jarraituko du. Premium nekazaritzako elikagaiak Adierazpen Geografikoen babesean oinarritzen dira, baina produktu sentikorrek kuoten eta kontrolen mende jarraituko dute. Gainera, akordioak aukerak ematen dizkie Europako

zerbitzuei, batez ere ingeniartzan, aholkularitzan eta logistikan, zerbitzuen merkataritza liberalizatuz eta eskualdeko kontratazio publikoa eskuratuz.

Merkataritza-harremanak Euskadi-Mercosur

2024an, EAEko esportazioak Mercosurrera 396 milioi eurokoak izan ziren, eta industria-sektoreak nagusitu ziren, hala nola makineria (% 46), aluminioa, aeronautika, fundizioa eta automozioa. Gainera, eskualdea funtsezkoa da produktu estrategikoetarako, hala nola aireko nabigaziorako, farmarako, kimiko organikoetarako edo landare-zuntzetarako. Bestalde, inportazioak 1.180 milioi eurotik gorakoak izan ziren, erregai mineralak (% 65) eta hazi oleaginosoak (% 20) nagusi zirela, eta 2021etik aurrera Euskadin merkataritza-balantza negatiboa izan zen.

Euskal ezarpeni dagokienez, Mercosur munduko 5. destinoa izango litzateke Euskadirentzat. Guztira 120 euskal enpresak 183 ezarpen dituzte, Brasil nabarmenduz 122rekin. Gehien agertzen diren sektoreak automobilgintza (36, batez ere produktiboak), energia, fabrikazio aurreratua (biak 29rekin), eraikuntza, ekoindustria, aholkularitza eta ingeniartzita, logistika, biozientziak eta elektronika dira.

Akordioaren eragina Euskadin

Akordioak Euskadiren esportazio-posizioa indartzen du balio erantsi handiko industria-sektoreetan, hala nola makina-erremintan, ekipo-ondasunetan, aluminioan, aeroespazioan, energian eta metal-transformazioan. Euskal enpresek Europako hornidura-kateetan duten zeregina indartu ahal izango dute, baina Mercosurren ere lehia-presioari aurre egin beharko diote. Gainera, gutxi ordezkatutako sektoreetan kuota irabazteko aukera berriak irekitzen ditu, hala nola farmazeutikoan, ongari kimikoetan, gailu medikoetan, ehungintzarako ekipamendu-ondasunetan eta zerbitzu digital industrialetan. Hau guztia muga-zergak kentzeari eta erregulazio-trabak murrizteari esker:

- Makineria, fabrikazio aurreratua eta ekipo elektrikoak: Mercosurreko euskal esportazioen % 46 dira. Muga-zergen ezabatze progresiboaz baliatuko dira (batez besteko epea: 4-10 urte).
- Automobilgintza: Epe ertain eta luzerako aukera, ibilgailuei eta osagaiei % 35eko muga-zerga murrizteagatik. Brasileko ezarpenek Euskaditik inportatu ahal izango dute, kostu txikiagoekin.
- Aeronautika: Lehendik dauden kuota esportatzaileen kontsolidazioa, hazkunde-marjinarekin.
- Farmazeutikoa eta gailu medikoak: gaur egun presentzia txikia eta potentzial handia duten sektoreak dira. Akordioak erregulazio-trabak eta muga-zergak ezabatzen ditu, eta osasun-eskari gero eta handiagoa duen merkaturan sartzea errazten du.
- Zerbitzu digitalak eta 4.0 ingeniartzita: Zerbitzuen merkataritzaren liberalizazioak aukerak zabaltzen ditu digitalizazio industrialean, trantsizio energetikoan eta aholkularitza teknikoan.
- Ardoa, edari espiritusuak eta AG: Europako AGen babes indartua eta eskualde-sektorearen profesionalizazioa, botilaratzeko eta prozesatzeko euskal teknologiaren eskaria bultzatzen dute.

Aldi berean, euskal zerbitzu aurreratuek (ingeniartzita, aholkularitza, digitalizazioa) aukera berriak aurkituko dituzte blokearen trantsizio energetikoari eta modernizazio industrialari lotutako lizitazio eta proiektu traktoreetan.

Inportazioei dagokienez, Euskadik erregai mineralen eta Mercosurretik datozen nekazaritzako produktu industrialen hornidura estrategikoaren aldeko apustua egiten jarraituko du, eta kostuetan onurak izan ditzake, muga-zergen beherapena dela eta.

Ezarpenari dagokionez, ekoizpen-ezarpen berriak eta lehendik dauden euskal filialak indartzea bultzatuko duen arraste-efektua aurreikusten da, bereziki Brasilen, hedapena, kostuen murrizketa eta arau-ingurune aurreikusgarriagoa erraztuz. Uneko arriskuak egon daitezke lehia gutxiko merkataritza-ezarpenetan, nahiz eta itxiera esanguratsuak gertagaitzak izan.

UE-Mercosur akordioa

¿Zertan datza?

EB-Mercosur Elkartze Akordioa (Argentina, Brasil, Paraguai eta Uruguai, Bolivia atxikitze-prozesuan dagoelarik) **merkataritza-akordio integral gisa** egituratzen da, zeinaren helburua baita merkatuetarako sarbidea birdefinitzea, merkataritza-arauak modernizatzea eta bi eskualdeentzat egiturazko eragina duten konpromiso erregulatuak ezartzea da, nahiz eta akordioa haratago doan eta bi eskualdeen garapen iraunkorrean eragina izan nahi duen.

Ikuspegi estrategiko batetik, akordioak ohiko dimentsio komertziala gainditzen duten onurak eskaintzen ditu. Aipagarrienen artean, honako hauek nabarmentzen dira:

- Hazkunde ekonomikoa eta lehiakortasuna bultzatzea, bi eskualdeetan merkatuetarako, inbertsioetarako eta nazioartekotze-aukera berrietarako sarbidea erraztuz.
- Ingurumen-arloko konpromiso sendoak, baso-soiltzearen prebentzioan eta ekoizpen-eredu jasangarrietarako trantsizioan arreta jarrita.
- EBko sektore sentikorrek babestea, bereziki nekazaritzako elikagaiak, merkatuko balizko desoreketatik babesteko mekanismoekin.
- Berme sanitario eta fitosanitario indartuak, Europako espaziora sartzen diren produktuek estandar global altuenak betetzen dituztela ziurtatzen dutenak.
- Hornidura-kateen dibertsifikazioa eta erresilientzia, mendekotasun geopolitikoak murrizteko eta segurtasun ekonomikoa indartzeko.
- Muga-zergak pixkanaka kentzea, gaur egun oztopo garrantzitsuak baitira Mercosurreko eta EBko enpresentzat.
- Sektore estrategikoak sustatzea, hala nola energia berriztagarriak, emisio gutxiko erregaiak eta eduki teknologiko handiko manufakturak.
- Enpresa txiki eta ertainei laguntza esplizitua ematea, burokrazia murriztuz, nazioarteko merkataritzarako sarbidea erraztuz eta enpresa-lankidetzarako plataformen bidez.
- Trantsizio energetikorako eta Europako industria-ekoizpenerako funtsezko lehengaien hornidura ziurtatzea.

¿Zer ez da?

1. Ez da akordio bakarra, bi dira: EB – Mercosur Elkartze Akordioa (EMPA) eta Bitarteko Merkataritza Akordioa (iTA).
 - a. Lehenengoa, EMPA, bi blokeen arteko elkartze-akordio osoa eta behin betikoa da. Merkataritza-akordioak dituen zutabe bat izateaz gain, zutabe politiko bat eta lankidetzazutabe bat ere baditu, jasangarritasunean, gobernantzan eta bi eskualde-loturaren sendotzera bideratuak. Hauek hainbat mekanismo jasotzen dituzte, hala nola EBren eta Mercosurren arteko elkarriketa instituzional erregularrak demokrazia, zuzenbide-estatua, giza eskubideak edo nazioarteko foroetako koordinazioa, lankidetzaren teknikoak, jardunbide egokien trukea eta erakundearen laguntza merkataritzari, iraunkortasunari eta gobernantzari lotutako eremuetan.
 - b. Bigarrena, iTA, merkataritza-izaerako behin-behineko akordio bat da, lehenbailehen lortutako merkataritza-akordioaren onura ekonomikoak lortzen hasteko. Akordio hori EMPAn sartuko da indarrean jartzen denean.
2. Merkataritza esparruan, muga-zergak kentzea ez ezik, ikuspegi komertzialetik duen anbizioa ere zabalagoa da: bi multzoetako erosketaren publikoko merkatuetarako benetako sarbidea eman nahi du, atzerriko inbertsio zuzena bultzatzeko eskemak proposatu, erregulazio- eta ziurtapen-eskakizunak sinplifikatu, jabetza intelektuala babesteko neurriak zehaztu eta jatorri-deiturak bezalako babesak

aitortzen ditu, eta elikagaien segurtasunari, garapen iraunkorrari eta autonomia estrategikoari buruzko araudiak indartzeko asmoa du.

3. Muga-zergei dagokienez, akordioak ez du esan nahi muga-zergak automatikoki eta modu unibertsean ezabatu behar direnik; aitzitik, muga-zergak pixkanaka ezabatzen dira, sektore bakoitzaren sentsibilitatearen arabera (kasu batzuetan, 15 urte baino gehiago behar dira bi blokeen arteko muga-zergak erabat kentzeko)

Muga-zergen desgrabazio-kategoriak sektoreka (EB - Mercosur)

Desgrabazio-kategoria	Denbora-horizontea	Barne hartutako sektoreak (adibideak)	Karakterizazio orokorra
Berehalako ezabatzea	Indarrean sartuta	Oinarritzako kimika, plastikoak, kautxua, papera eta kartoia, tarteko industria-ondasun ez-sentikorak	Sentsibilitate txikia eta balio-kateetan integrazio handia duten sektoreak
Ezabatze progresibo laburra	4 urtera arte	Makineria industrial orokorra, ekipo elektrikoak, osagai industriak, ehungintza teknikoak	Egokitzeko behar mugatua duten sektore lehiakorak
Batez besteko ezabatze progresiboa	7-8 urte	Automobilgintza (ibilgailuen osagai eta zatiak), ekipamendu-ondasun konplexuak, metalurgia eraldatua, kimika espezializatua	Sentsibilitate ertaineko industria-sektore garrantzitsuak
Ezabatze progresibo luzea	10-15 urte	Automozio sentikorra, kapital intensiboko industria-ondasunak, agroindustria eraldatu espezifikoak	Sektore estrategikoak edo politikoki sentikorak direnak
Liberalizazio partziala (TRQ)	Aldakorra produktuen arabera	Behi-haragia, hegazti-haragia, azukrea, etanola, arroza, esneki batzuk	Sarrera mugatua kontingente edo muga-zerge murriztu edo nuluen bidez
Salbuespenak	Ezabatu gabe	Nekazaritzako produktu oso sentikorak eta lerro aranzelario espezifikoak	Egiturazko arrazoiengatik edo arrazoi politikoengatik mantendutako babesak

4. 2026ko urtarrilaren 9an Kontseilu Europarrak bi akordio horiek onartu bazituen ere, eta urtarrilaren 17an bi alderdiek formalki sinatu bazituzten ere, bietako bat ere ez da indarrean jarri eta ez dago erabat berretsita gaur egun. Europako Parlamentuak berretsi egin beharko du, eta EMPAren kasuan, 27 estatu kideek berretsi.

Izan ere, urtarrilaren 21ean, Europako Parlamentuak aldeko 334 botorekin, kontrako 324rekin eta 11 abstentziorekin ebazpena hartu zuen bi testuak (EMPA eta iTA) Europar Batasuneko Justizia Auzitegira bidaltzeko, Europar Batasuneko Tratatuarekin bateragarriak diren ala ez erabaki dezan. Legebiltzarraren erabaki horrek bertan behera uzten du Euroganberan bi akordioak berresteko egutegia, eta Justizia Auzitegiaren erantzunaren zain uzten du prozesua, haren ebaluazioak bi urte arte ere iraun dezake.

Adierazpen horrek eragin handia du EMPAn eta iTAn:

- ENPBren ustez, Europar Batasuneko Justizia Auzitegira bidaltzeak esan nahi du legebiltzarraren berrespena izoztuta geratzen dela aldeko irizpen juridiko bat edo irizpen argigarri bat izan arte. Irizpen hori lortzen ez bada, azken onarpena funtsean atzeratu daiteke, edo, are gehiago, testuaren aldaketek baldintzatu dezakete.
- iTAri dagokionez, nahiz eta arauz behin-behinean indarrean jar daitekeen, dagoeneko exekutatuta dagoen sinaduraren eta Europako Parlamentuaren baimena lortu ondoren, urtarrilaren 21eko bozketak blokeo politiko/juridiko bat sartu du: iTAren oinarri juridikoari buruzko irizpen-eskaerak esan nahi du Parlamentuak ez duela azken baimen hori emango Justizia Auzitegiaren iritzia jakin arte, eta, horrela, prozesua eten egingo da. Hala ere, erakundeetako arduradun batzuek adierazi dute Europako Batzordeak eta Europar Batasuneko Kontseiluak iTA behin-behinean aplikatzeko aukera ebalua dezaketela irizpena eman bitartean, betiere legezko baldintza egokiak betetzen badira.

Europako Parlamentuak Europako Justizia Auzitegira bidali izanak ondorio hauek ditu:

- Legebiltzarraren berrespena "izoztu": Parlamentuak ez du azken adostasuna bozkaturiko Auzitegiaren irizpenik ez dagoen bitartean. Praktikan, horrek hilabete-etena dakar, eta, prentsan aipatutako estimazioen arabera, ~ 2 urtera arte joan daiteke.
- Onartzeko arriskua: irizpena ezezkoa bada, erabakia ezin da bere horretan indarrean sartu, berrikusi eta aldatu egin beharko litzateke.
- iTA-ren "behin-behineko aplikazioari" buruzko ziurgabetasuna areagotzen da: Auzitegiak klausulak edo lege-oinarria zalantzan jartzen baditu, behin-behineko aplikazio bat eztabaidagarriagoa bihurtu liteke edo doikuntzak eskatu.
- "Sentikorak" diren puntu zehatzei buruzko ikuskaritza juridikoa ireki du: EBJAk Tratatuak bateragarritasunari buruzko iritzia eman dezake, baita akordioak EBren eskumenekin nola elkarreragiten duen ere. Horrek mugak, nahitaezko interpretazioak edo idazketa zuzentzailearen beharra ekar ditzake.
- EBko barne-negoiazioa aldatzen du: talde eta estatu kide kritikoei aukera ematen die gehiengoak berrantolatzeko eta "argibideak" edo aldaketak eskatzeko, eta aldeko sektoreak araudi ziurgabetasun egoeran uzten ditu.

Honako eszenario hauek irekitzen dira:

1. Ibilbide "zuhurra": Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren irizpenari itxarotea eta eremu politikoa prestatzea. Europak espediente juridikoa azkartu dezake, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren prozedurari argudioak eta dokumentazioa emanez zalantza mugatzeko (oinarri juridikoa/Tratatuak bateragarritasuna). Horrek ez du azkartasuna bermatzen, baina eztabaida ordenatzen lagun dezake.

Aldi berean, Legebiltzarrean gehiengo lortzeko lan egin beharko da etorkizuneko onespenezko bozketarako (irizpena aldekoa bada).

Egoera hori hilabete batzuetatik 2 urtera artekoa izatea espero da, kasurik txarrean.

2. Ibilbide "azkarra": behin-behineko aplikazioa saiatzea (batez ere iTAren). Maniobra eztabaidagarria da. Batzordeak iTAren behin-behineko aplikazioa proposatu dezake, Kontseiluaren erabakiaren bidez.

Juridikoki defendagarria izan daiteke, baina politikoki zaila da: Legebiltzarrak EBJAren kontrola eskatu berri du, eta behin-behineko aplikazio bat behartzeak jarrerak gogortu eta fronte gehiago ireki ditzake (akordioaren irismenari buruzko eztabaida juridikoa barne).

3. "Blindatzeak" eta itun osoa berriro ireki gabeko doikuntzak: EB saia daiteke tirabira murrizten laguntza-tresnekin, hala nola interpretazio-adierazpenekin, konpromiso operatiboekin, babes-klausulak eta mekanismoak indartzearekin edo kaltetuta egon daitezkeen sektoreentzako barne-laguntzako paketeekin, oposizio politikoa desaktibatuzko.

Horrek ez du ordeztu EBJAren irizpena, baina geroagoko gehiengo eman dezake.

4. "B plan" bat prestatzea, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiak eragozpenik jartzen badu: Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren ebazpen negatibo batekin bateragarria izan daitezkeen testu batean (edo protokolo/eranskin batean) lan egitea, edo akordioaren egitura birplantatzea.

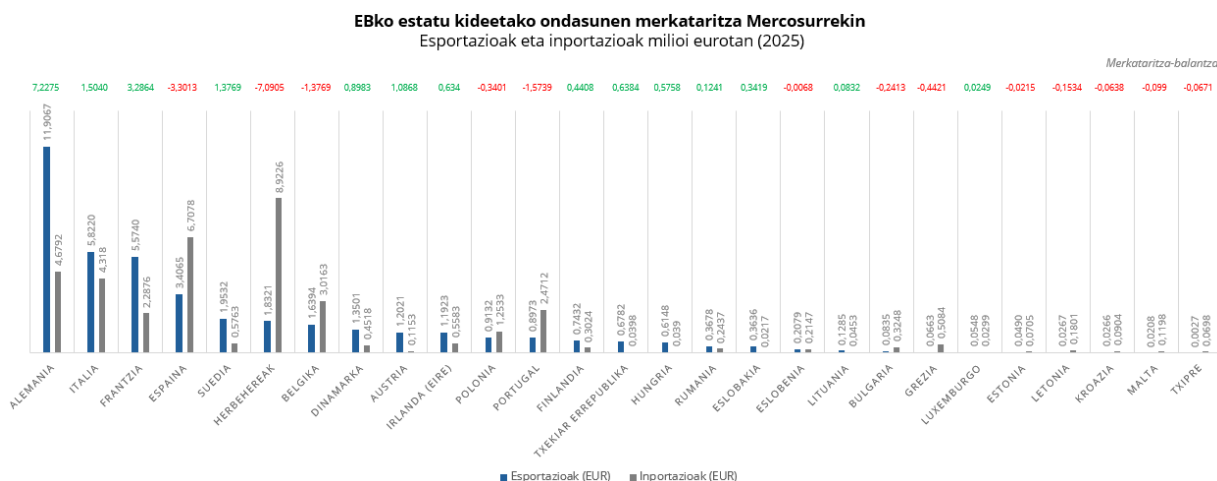
Eragina European

Eragin orokorrak

EBren eta Mercosurren arteko ondasunen merkataritza 80.000 milioi eurokoa izan zen 2025ean, balantza orekatuarekin (37.600 milioi euro inguruko esportazioa). EB funtsezko merkataritza-bazkidea da Mercosurrentzat, eta horrek bi blokeen arteko merkataritza-harremanen garrantzi estrategikoa nabarmentzen

du.

- EB Mercosurren bigarren merkataritza-bazkidea da ondasunetan, Txinaren atzetik soilik
- Mercosur EBko hamargarren merkataritza-bazkidea da
- Mercosur EBko zortzigarren kanpo-merkaturik handiena da
- Mercosurrek Espainiako eta Portugalgo merkataritzan duen pisua bikoitza da Europako batez bestekoarekin alderatuta

Gaur egun, Mercosurrek batez beste % 11ko muga-zerga aplikatzen dio EBri, eta EBk, aldiz, % 5. Horrek esan nahi du Europa desabantailan dagoela Txinarekiko eta AEBekiko. malgutasun industrial handiagoarekin eta lehtasunezko akordioekin jarduten dutenak.

Muga-zergen gorenak funtsezko produktuetan:

- Autozioa: % 35 arte
- Makineria/ekipo-ondasunak: % 14-20 inguru
- Kimika/farmazeutika: % 10-18 arte
- Prozesatuak: % 20-35 inguru

Muga-zerga horiei aurrekusi gabeko eragina gehitu behar zaie, erregulazio-gainkostua (% 15-35), blokerako esportazio europarrak eragotziz. Alderdi horretan ere eragin positiboa izan beharko du akordioak Europako enpresentzat.

Testuinguru horretan, akordioak alde biko muga-zergen % 90 baino gehiago ezabatuko edo murriztuko du, eta bi eskualdeen arteko merkataritza-pizgarriak eraldatuko ditu. EBrako, sarbide egonkorra bermatzen da manufakturen, makineriaren, teknologiaren, automobilen, farmazeutikoen eta zerbitzuen esportazioetarako, konparaziozko abantaila kontsolidatuak baititu.

Horrela, Europako enpresentzako onura nagusiak honako hauek dira:

- Europako prezio erlatiboa hobetzea: +%12 - +%30 (sektorearen arabera)
- Europak lehiakortasuna berreskuratzen du Txinaren eta AEBen aurrean
- Murrizketa baliokidea muga-zergarik gabeko barreretan: -%5 eta -%7 artean
- LATAMen industria-merkatu garrantzitsuenerako sarbide egonkorra: Brasil (Mercosurren BPGaren % 85)
- Araudi-egonkortasun handiagoa eta "herrialde-arrisku" txikiagoa industria-inbertsiorako
- Industria-proiektuen bideragarritasun handiagoa (industria-sarreraren kostua txikiagoa izatea % 20-30)

- Adierazpen geografikoen bolumen oso handia babestea (340 baino gehiago), Batzordeak aurkeztua EBko merkataritza-akordio batean zifra handiena bezala, "kalitatezko" nekazaritzako elikagaien eta edarien posizionamendua indartzuz

Horregatik guztiagatik, Europako Batzordeak egindako txostenek adierazten dute Europako enpresek urtean 4.000 milioi euro baino gehiago jasoko lituzketela aduana-eskubideengatik. Horregatik, merkataritza-inpaktuko proiektioek aurreikusten dute bireskualdeko merkataritza +% 37 handituko dela epe ertainean, agertoki dinamikoen pean (~ 25.000 milioi euro inguru 2035erako). Ustezko kontserbadoreekin ere, Mercosurreko merkataritzan +%14ko hazkundera zenbatesten da.

Era berean, merkataritza-hazkunde horri gehitu behar zaio Europako IEDen fluxuak bikoiztu baino gehiago egin daitezkeela ituna indarrean sartu ondoren, eta, beraz, Mercosur blokeko herrialde batzuetan, Europako inbertsioen stocka +% 177ra arte haz daitezkeela hamarkada batean, ezarpen momentutik.

Kontuan hartu beharreko beste puntu garrantzitsu bat da akordioak diskriminaziorik ezera eta gardentasunera bideratutako government procurement diziplinak biltzen dituela. Aukera dimentsionatzeko: EBn, erosketa publikoak BPGren % 14 inguru dira (1,9 bilioi euro baino gehiago urtean), eta pisu handia dute energian, garraioan, ITan, defentsan eta osasunean. Mercosur aldetik, erakargarritasuna eskualdean dagoen azpiegitura-agendaren magnitudeagatik indartzen da: BIDaren arabera, 2030erako arrakalak ixteko, eskualdeko azpiegitura-inbertsioak urteko BPGaren % 3,1 ingurukoak izango dira (eta BIDaren beraren lanek behar diren handiagoak kokatzen dituzte helburuen arabera).

Inportazioen eremuan, EBrako espero diren onurak honela laburbiltzen dira: (i) industria-input eta lehengai kritikoaren hornikuntzaren merkatzea eta segurtasun handiagoa, hornikuntza-kateen lehiakortasuna eta erresilientzia hobetuz; (ii) nekazaritzako elikagaien eskaintza handitzea, normalean kontingenteek mugatuta (behiak, hegaztiak, arropa, ezia, azukrea), prezioei eusteko eta hornitzaileak dibertsifikatzeko potentzialarekin; eta (iii) aurreikusgarritasun handiagoa eta merkataritza-frikzioak murriztea (arauak eta prozedurak), EBko SPS (Osasuna (S), Fitosanitatea (P) eta Segurtasuna/Osasuna (S)) estandarrak mantenduz, eta inportazioei aplikagarri zaizkien "deforestation-free" eskakizunekin bat eginez, eta inportazioen gaineko efektu agregatua moderatua dela ondorioztatzen duten eskuragarri dauden ebaluazioen arabera.

Horrekin guztiarekin, batzordeak egindako azterlanen arabera, Mercosurreko BPGaren +%0,4ko eta EBko BPGaren +%0,7ko hazkunde-**eragin makro proiektatua** izango du epe luzera.

Sektorekako eraginak

Hazkundera ez da lineala izango; aitzitik, sektore batzuek hedapen-ahalmen handia dute. Mercosurren hazkunderik handiena izan dezaketen Europako produktuetan kontzentratzen bagara, automobilgintza, makineria eta kapital-ondasunak, kimikoak eta farmazeutikoak izan daitezke irabazle nagusiak.

Batzordearen dokumentuek ere azpimarratzen dute akordioak Europako zerbitzu-enpresen sarbidea errazten duela (ezarpenaren eta mugaz harandikoko horniduraren bidez) eta kontratazio publikoan aukera gehigarriak irekitzen dituela, eta horrek zeharkako onura dakarkiola ingeniariari, aholkularitari, enpresa-zerbitzuei, logistikari eta abarri; beraz, zerbitzu horietan eragin positiboa izatea espero da.

Orain, sektore bakoitzeko inpaktuak aztertzen baditugu:

MFN muga-zergak eta liberalizazioa

Akordioak Europako **industria-espportazioak bultzatzen ditu eta nekazaritzako elikagaientzako premium nitxoak irekitzen ditu**, baina homologazio-estrategia, trazabilitatea eta kuoten kudeaketa eskatzen ditu arriskuak murrizteko

	ESPERO DEN ERAGINA	AUKERAK	ARRISKUAK	GOMENDIOAK
Automobilgintza (ibilgailuak eta osagaiak)	<ul style="list-style-type: none"> Muga-zergak pixkanaka ezabatzeak sarrera-kostua % 20-35era murrizten du partida babestuetan → lehiakortasunaren berehalako hobekuntza Brasilke biltzen du eskari gehiena, eta eskualdeko hazkundearen eragile nagusia da 	<ul style="list-style-type: none"> Euskal osagaien eta balio handiko horniduren sartzeko handiagooa (elektronika, software enbotatua) Eskualdeko merkatua hornitzeko kokapen partzialeko proiektuak (batez besteko epeak) 	<ul style="list-style-type: none"> Hornidura-kate merkeagoak dituzten ekoizle asiarren lehia TBT/SPS betekizunak eta tokiko homologazio-arauak 	<ul style="list-style-type: none"> Ziurtagiri teknikoak eta homologazioak lehenestea (UNE/ISO araua, tokiko bateragarritasuna) JV edo muntaketa arineko planta ebaluatzea Brasilen, kostu logistikoak eta muga-zergak murrizteko (fit for 7 – 10 year horizon) Balio-eskaintza: after-sales, digital services, mantentze prediktiboa, etab.
Makinak eta ekipo-ondasunak	<ul style="list-style-type: none"> 4-10 urteko muga-zergen murrizketak % 12-25 arteko prezio erlatiboa hobetzen du partidaren arabera Eskaera handiagooa industriaren modernizazioagatik eta azpiegitura-proiektuengatik 	<ul style="list-style-type: none"> Makineria aurreratuaren espportazioa (automatizazioa, energia berriztagarriak, agrotech) Kontratazio publikoa eta modernizazio-proiektu pribatuak 	<ul style="list-style-type: none"> Oztopo teknikoak (TBT) eta saldu ondoko zerbitzuaren baldintzak Eskaintza erosteko ahalmenera eta tokiko finantzaketa-ereduetara egokitzeko beharra 	<ul style="list-style-type: none"> "Produktua + finantzaketa + zerbitzua" paketeak, erosketa-oztopoak murrizteko Eskualdeko zerbitzu-zentroak/ordezkoak ezartzea Mercosur arauetara egokitutako ziurtagiriak eta adostasun-probak
Kimika fina eta farmazeutikoa	<ul style="list-style-type: none"> Muga-zerga murriztuak (% 10-18) gehi TBT marruskadura txikiagooa → sarbide lehiakorragoa kimikari berezientzat eta printzipio aktiboentzat 	<ul style="list-style-type: none"> Tokiko industriarako hornidura (automobilgintza, agroindustria) eta farmazia-intsumoen salmenta R & D lankidetzak eta kontratupeko ekoizpena (CDMO) pizgarriak dituzten merkatuetan 	<ul style="list-style-type: none"> Segurtasuna eta zaintza farmakologikoa arautzeko baldintza zorrotzak Gainerako arantzel-babesaren arriskua eta tokiko, diruz lagundutako lehiaren erasoa 	<ul style="list-style-type: none"> Inbertsioa araudia betetzeko (GMP/ISO ziurtagiriak) Aliantzak tokiko banatzaileekin eta contract manufacturing-a time-to-marketa murrizteko Hornidura-kateak mapeatzea, trazabilitatea eta ingurumen-betetzea ziurtatzeko
Nekazaritzako elikagaiak eta premium produktuak (IGak)	<ul style="list-style-type: none"> IGen babesa eta kuota berriak premium nitxoak eskaintzen dituzte DO/IG duten produktuentzat (gaztak, ardoak, kontserbak) Hala ere, nekazaritza-kuotek hasieran irisgarria zen bolumena mugatzen dute 	<ul style="list-style-type: none"> Premium produktuak erosteko ahalmen handiko hiri-segmentuei saltzea (zaharberritzea, retail premium) Euskal IGen erabilera (Idiazabal, txakolina) prezioa eta posizionamendua irabazteko 	<ul style="list-style-type: none"> Kuotak (TQR) lehengai sentikorretan (haragia, esnekiak) hazkundera mugatzen dute SPS oztopo zorrotzak (trazabilitatea, hondakinak, osasun-ziurtagiriak) 	<ul style="list-style-type: none"> Nitxo merkatuak lehenestea (gourmet banatzaileak, jatetxeak) eta jatorriaren/IGren arabera bereiztea SPS eta hotz-/enbalaje-kateak betetzean inbertitzea Sektore-elkarteen bidez kuotak eskuratzeko aukera negoziatzea eta B2B/B2C marketin-kanpainak babestea

- **Automobilgintzaren sektorea:** EB-Mercosur akordioak eragin onuragarria izango luke Europako fabrikatzaileentzat, Mercosurrek liberalizazio-epe luzeak dituzten ibilgailu eta osagaiei aplikatzen dizkien muga-zergak pixkanaka ezabatuko bailirateke. Muga-zergen murrizketa horrek Europako eskaintzaren lehia-posizioa hobetu lezake, eta oztopo gutxiago dituen tamaina handiko merkatu baterako sarbidea erraztu. Aldi berean, akordioak harmonizazio tekniko/arautzaile bat bilatzen du, ziurtapen-kostuak eta merkataritza-tirabirak murriztuko lituzkeena, ibilgailuen eta piezen fluxua eraginkorragoa eginez. Ereduak inpaktu makro positiboa baina moderatua aurreikusten dute, nahiz eta sektorekako ondorioak nabarmenagoak izan daitezkeen; era berean, sektorearentzat garrantzitsuak diren lehengaiak eskuratzeko segurtasuna indartu dezake.
- **Makineriaren eta ekipo-ondasunen sektorea:** akordioak abantaila lehiakorra sortuko luke Europako eskaintzarako, gaur egun muga-zerga handiak murrizten baititu (% 14-20), liberalizazio zabalarekin (inportazioen % 91 inguru eta makinenzako lineen % 93 arte) eta aldi iragankor gehienarekin (10 urte arte). Simulazioen arabera, Europako ekoizpenak eta esportazioak neurrizko hazkundea izango dute, Mercosurren azpiegitura, energia eta manufakturen eskariak bultzatuta, eta industriaren modernizazioa bultzatuko da. Inpaktua, hala ere, arau teknikoek eta tokiko ziurtagiriek, jatorri-arauak betetzeak eta berrespenak berak baldintzatuko dute, ondorioak atzeratu baititzake.
- **Sektore kimikoa eta farmazeutikoa:** Potentziala esanguratsua da, sektorea Europak eskualdera egiten dituen esportazioen zati handi bat delako, baina Asiako lehia handiko ingurune batek (bereziki Txinak) eta marjinetan egindako presioak baldintzatuko dute. Oraindik ere muga erregulatzailerik daude: jardunbide egokien ziurtagiriak, tokiko lege-ordezkararen eskakizuna, eta merkatu batzuetan (adibidez, Brasilen), merkataritza-estrategia murrizten duten prezioen mugak eta urteko doikuntzak. Gainera, arau-lerroakadurarik ezak eta muga-zergen salbuespenen erabilerak ziurgabetasun operatiboa sortzen dute.
- **Nekazaritzako elikagaien sektorea (premium produktuak):** 340 Adierazpen Geografiko baino gehiagoren babesean oinarritzen da aukera, imitazioen aurrean benetakotasuna eta marjinak indartuz. Hala ere, produktu sentikorretan (okela, azukrea, bioetanola eta esnekien zati bat) sarbidea kuoten arabera mugatzen da, eta muga-zerga altuak mantentzen dira horiek gainditzean. Kargak daude oraindik elikagaien segurtasun-kontrolengatik eta "deforestaziorik gabe"-ko jasangarritasun-/trazabilitate-baldintzengatik. Arrisku nagusia ziurgabetasun politikoa/berrespena da, bai eta inportazioen igoeren edo prezioen jaitsieren aurrean babesak aktibatzeak aukera ere.

Euskadi-Mercosur merkataritza-harremanak

Euskadi-Mercosur merkataritza-harremanak

Mercosurren pisu komertzial garrantzitsua: 17. postua EAEko esportazioen helmuga gisa 2024an (15. postua 2025eko urte-urratze aldirian) eta 6.a inportazioen jatorri gisa (5. postua 2025eko aldirako).

- Brasilek biltzen ditu Mercosurreko euskal esportazioen % 67 (20. destinoa) eta eskualdetik datozen inportazioen ia % 97 2024an (6. jatorria).

Euskadiren esportazioak Mercosurrera: 396 milioi euro 2024an, 2022an erregistratutako maximo historikoaren ondoren. 2021a baino lehen erregistratutako gainetik dauden balioak, nahiz eta zuzenketa-fasean egon. 2025eko urrira arte metatutako datuen arabera, moteltzeko joera horren jarraipena dago.

- Mercosurreko euskal esportazioen egiturak Euskadiko ekonomiaren profil industrial eta teknologikoa islatzen du. 2024an, esportazioen ia % 46 makineria mekanikoari eta makina eta aparatu elektrikoiei zegozkien, ondoren aluminioa eta bere manufaktura, sektore aeronautiko eta aeroespazialeko produktuak, fundizioa eta automozioa.
- Mercosurrek produktu estrategiko jakin batzuetarako merkatu gisa duen garrantzia: aireko edo

espazioko nabigazioko euskal esportazioen % 13 ingururen helmuga da, eta ehun-zuntz begetalen, jostailuen, kotoiaren, produktu farmazeutikoen, kimiko organikoen eta aluminioaren euskal esportazioen ehuneko esanguratsuak biltzen ditu.

Mercosurretik etorritako inportazioak: 1.180 milioi eurotik gorakoak izan ziren 2024an, eta maila altuetan mantendu ziren 2022an izandako hazkunde handiaren ondoren. Petrolioaren deribatuen erosketei lotutako hazkundera Brasildik (merkataritza-balantza nabarmen negatiboa Euskadirentzat 2021az gerotzik, superabitaren aldi historiko luzearen ondoren).

- Bi partida handitan biltzen dira merkataritza-fluxu gehienak: erregai mineralak (Mercosurrek 2024an egindako inportazioen % 65) eta hazi eta fruitu oleaginosoak (~ % 20).
- Mercosurrek garrantzi handia du hazi eta fruitu oleaginosoen inportazioen jatorri gisa (partida honetako Euskadiko inportazioen % 60 inguru eskualdetik datoz), baita eztaintutik eta bere manufakturatik (% 40) eta, neurri txikiagoan, produktu kimiko organikoetatik eta erregai mineraletatik ere.

Ezarrিতako enpresak

Mercosur herrialde bakartzat hartuko balitz, munduko 5. destinoa izango litzateke euskal ezarpen kopuruari dagokionez, Mexiko, Estatu Batuak, Frantzia eta Txinaren atzetik soilik.

- 120 euskal enpresak 183 ezarpen dituzte eskualdean, 89 ekoizpen-ezarpenen eta 94 merkataritza-ezarpenen artean banatuta.
- Brasil da presentzia horren buru argi eta garbi, 122 ezarpenekin, ondoren Argentina (41) eta Uruguai (14).

Sektoreka:

- Automozioa posizio nabarmenean dago, 36 ezarpenekin; horietatik 33 produktiboak dira, eta horrek euskal enpresek eskualdean epe luzera egindako apustu industrial nabarmentzen du.
- Ondoren, energiaren eta fabrikazio aurreratuko teknologien sektoreak daude. Biek 29 ezarpen dituzte, eta trantsizio energetikoari, modernizazio industrialari eta soluzio teknologikoen eskaerari lotutako aukerak islatzen dituzte.
- Eraikuntzak, ekoindustriak, aholkularitzak eta ingeniariak, garraioak eta logistikak ere garrantzi handia dute, bai eta sortzen ari diren sektoreek ere, hala nola biozientziek, elektronikak eta telekomunikazioek.

Mercosurrekin egindako akordioaren eragina Euskadin

Eragin orokorrak eta sektorialak Euskadirentzat

Eragina merkataritza-harremanetan

- Mercosurreko euskal esportazioen lidergoa sendotzea makina-erremintan eta ekipo-ondasunetan, aeroespazialean, aluminioan eta metal-transformazioan, non, gainera, hazkunderako joera dagoen.
- Farmazia-sektorean eta sektore kimikoan kuota irabazteko aukera – ongarriak (Mercosurreko euskal esportazioen goranzko joera handia, baina Estatuko esportazio guztietan ordezkartza txikia duena).
- Azken urteetan, Mercosurrek Euskadira erregai mineralak eta haziak inportatzeko mendekotasun handia izan du, eta, lehenengo kasuan, akordioaren ondorioz kostuak/prezioak murriztu egin dira.
- A priori, ez da espero Europako merkatuan kuota galtzeak eragin handia izatea Mercosurreko produktuaren alde.

Eragina ezarrিতako enpresetan

Aurreikusitako eragin garbia produkzio-ezarpenen gehikuntzarena da, Mercosurren balio-kateen presentziaren

hazkundeak eramanda:

- Ezarpen berriak, batez ere produktiboak, eskualdean Europako balio-kateak ezartzearen ondorioz.
- Filialak indartzea, batez ere Brasilen, kostu txikiagoko hedapenarekin eta aurreikusteko moduko ingurunearekin. Tratu nazionaleko araua Europako filialentzat Mercosurren.
- Ezarrita daudenen merkaturak galtzeko arriskua, Europako produktua gehiago sartzen bada eta beste herrialde batzuetan ezarrita daudenen presentzia handitzen bada. Hala ere:
 - EAEko ekoizpen-ezarpenek merkatu-posizioari eusten diote, eta horrek ez die errentagarri egingo birlokalizatzeko desinbertsioa.
 - Merkataritza-ezarpenen kasuan, baliteke merkataritza-ezarpenen bat ixtea kostuak konpentsatzeagatik, baina oso gertagaitza da, normalean presentzia fisikoa faktore garrantzitsua baita Latinoamerikan negoziak egiteko orduan.

Eragin sektorial zuzenak

Balantze positiboa: balio erantsi handiko euskal sektore esportatzaile nagusiak (automobilgintza, fabrikazio aurreratua, makineria, ekipo elektrikoak, aluminioa eta aeronautika) akordioaren irabazleen artean daude, oztopen murrizketaz eta merkatu horietarako sarbide hobeaz baliatzen baitira.

Gainera, gutxiegi erabiltzen diren sektoreak identifikatzen dira (presentzia txikia Mercosurren, sektore horiek Europako esportazio globaletan duten pisuari dagokionez, muga-zergen eta erregulazioen arloko oztipo handiak dituzten sektoreak izanik, murriztu edo ezabatu egingo baitira), eta akordioan aukera-eremu argia ikusiko da:

- Farmazia-sektorea: muga-zergarik gabeko hesiengatik eta tokiko ekoizpenaren eskakizunengatik egungo kuota potentzialaren azpitik. Akordioak erraztu egiten du zahartzearekin eta gaixotasun kronikoekin lotutako eskaria gero eta handiagoa duen merkatura sartzea.
- Medtech sektorea: zero ko arantzelaren aurreikuspenak eta estandar teknikoaren aitortpenak sarrera-kostuak murriztuko dituzte eta euskal mediku-taldearen lehiakortasuna indartuko dute, osasun-estaldura hedatzeko eta sektorea digitalizatzeko testuinguruan.
- Zerbitzu digitalak eta softwarea: aurreikusitako liberalizazioak 4.0 Industriako soluzioen mugaz gaindiko esportazioa eta digitalizazioa ahalbidetuko ditu, oztipo burokratikoak kenduz.
- Ehungintza-sektoreko ekipo-ondasunak: Muga-zergak kentzeak aukera emango du euskal produktio-teknologia Mercosurreko ehungintza-industriaren modernizazio iraunkorrerako aukera bideragarri gisa kokatzeko.
- Ardoa, edari espiritutsuak eta IG: akordioak Adierazpen Geografikoen legeko babesa bermatzen du eta muga-zergak ezabatzen ditu, premium marken eskusotasuna eta lehiakortasuna indartuz. Aldi berean, sektorearen profesionalizazioak prozesatzeko eta botilaratzeko teknologia-eskaria bultzatzen du, edarien eskualdeko ekoizpena modernizatzeko.

Bestalde, bi blokeen artean oztipo burokratikoak murriztea eta erosketa publikoko merkatuak irekitzea bereziki zerbitzu aurreratuen sektorea bultzatzea espero da. Sektore horretan, Euskadik aitortutako lidergo-eremuak eta -nitxoak ditu, Mercosurri trantsizio energetikoan eta haren berrindustrializazioan laguntzeko, ingeniarietan eta EPC proiektuetan, prozesuen aholkularitza teknikoan eta ingeniarietan, digitalizazio industrialean, trantsizio energetikoan aurreratutako zerbitzuetan eta erregulazio- eta arau-laguntzako zerbitzuetan.

Zeharkako inpaktu sektorial gurutatuak: Euskadiko ohiko bezero europarren eskari handiagoa vs merkatu-kuota txikiagoa Mercosurreko produktuak sartzeagatik

Europako fabrikatzaile eta utility handien esportazioen hazkundeak zuzeneko traktzioa eragingo du euskal industriaren gainean, hornikuntza-kate globaletan integratuta, eta Europako lehia areagotzeak ere arriskuan jarriko du:

- Automobilgintza: Onura euskal katearentzat European; eragin desberdina eta selektiboa Mercosurreko industria-ezarpenetan.
 - Aukerak
 - Europako ibilgailuen esportazioak bultzatzea, Mercosurrekin muga-zergak

- ezabatzearen ondorioz, eta Europako euskal hornitzaileei osagaien eskari handiagoa eragitea.
- Euskal lantegiak Brasilen: kostuak murriztea eta kuota irabaztea tokiko fabrikatzaileen aldean, Euskaditik tresneria, moldeak eta sistemak muga-zergarik gabe inportatzeagatik (gaur egun % 14-18 dira).
 - Arriskuak
 - Inportatutako ibilgailuak gehitzeak Mercosurreko lantegietako produkzioa jaitea ekar dezake, eskualdean ezarritako euskal hornitzaileentzako eskaerak murriztuz.
 - Lehia-presioa: talde alemaniar handiak pieza estandarizatueta.
 - Makinak: Leiho argia balio erantsi handiko euskal teknologiarentzat; arrisku handia eskaintza estandarrarentzat eta bereizketarik gabeko ETEentzat.
 - Aukerak
 - Euskal kontrol-sistemen eta azpimultzoen erosketen gorakada fabrikatzaile alemaniar eta italiarren aldetik, Mercosurreko ekoizpen-lerro osoen salmenten hazkundeak bultzatuta.
 - Meatzaritza estrategikoa (litioa eta kobrea): fidagarritasun teknikoagatik Europako teknologia agintzea, erauzketan eta fintzean aurreratutako euskal makineriarentzat aukerak irekiz.
 - Arriskuak
 - Euskal ETEen lekualdaketa prezioa eta bolumena kalitate teknikoaren gainetik jartzen dituzten lizitazioetan (Alemaniako eta Italiako fabrikatzaile handien mehatxua).
 - Muga-zergen murrizketak ez du kentzen Txina eskualdean egoteagatik prezioetan dagoen presioa.
 - Energia: Lerrotatze handia trantsizio energetikoko lehentasun politikoekin; posizionamendu goiztiarra ziurtatzeko beharra partzuergoetan eta proiektu traktoreetan.
 - Aukerak
 - Euskal sareko osagai eoliko, ekipo elektriko, azpiestazioen eta elektronikaren hornidura proiektu berriztagarrietan eta Europako utility eta ingeniari handien sareen digitalizazioan Mercosurren.
 - Deskarbonizazioarekin eta hidrogenoarekin lotutako proiektuen partzuergoetan parte hartzea. Euskal enpresak funtsezko rola izango luke elektrolizagailuetan, biltegiatzean eta konpresioan.
 - Arriskuak
 - Multinazional handiek hornikuntza-kate osoa bertikalki integra dezakete hornitzaile ertainak lekualdatuz.
 - Lehia gogorra Espainiako beste eskualde batzuetako enprekin, EPC kontratuengatik.

EUSKADI
BASQUE COUNTRY

**BasqueTrade
& Investment**

Agencia Vasca de Internacionalización
Nazioartekotzeko Euskal Agentzia

Alameda Urquijo, 36 5. Solairua Plaza Bizkaia
Eraikina, 48011 Bilbao info@basquetrade.eus
(+34) 94 403 71 60